

TY NEŠŤASTNÉ a. s., s. r. o., mezery, tečky, čárky...

Určitě to není nejdůležitější problém češtiny nebo typografie, avšak v DTP-branži je to natolik frekventovaný jev, že mi stojí se k jeho projasňování vrátit a dokumentovat situaci třístránkovým materiálem...

Začněme mou starší mailovou korespondencí s Jazykovou poradnou Ústavu pro jazyk český Akademie věd ČR:

From: [Michal Ptáček](#)
To: [jazyková poradna](#)
Sent: Tuesday, August 12, 2003 7:11 AM
Subject: Přístavky

Vážení,
v přípravách tiráží knih nebo při sazbě navštívenek v našem DTP pravidelně narážíme na problém, kdy zákazník odmítá čárky před přístavky "a. s." a "s. r. o." apod. s argumentem, že je jejich společnost v Obchodním rejstříku zapsána bez čárky.

Jde tedy o případy jako:
Euromedia Group k. s. Praha
ČEZ a. s.

a podobné, kde je třeba "k. s.", resp. "a. s." z obou stran oddělit čárkou.

Domnívám se, že v tomto případě je výmluva na Obchodní rejstřík nepatřičná hned ze dvou důvodů:

1. Obchodní rejstřík má specifický účel z právně-podnikatelského hlediska. Vedou ho různé soudy a primárním hlediskem při zápisech zcela zřejmě není čeština. Považuji za pravděpodobné, že stejnou firmu by pak zapsal jinak rejstříkový soud Prahy 2 než Prahy 7, pokud celý pohled zúžíme toliko na přístavkové čárky. - Ve výše uvedeném příkladu našeho největšího knižního nakladatelství nebo de facto elektrárenského monopolisty je pak zřejmé, že ať psáno v tiráži či na navštívenkách s čárkami, anebo bez nich, nemůže v žádném případě dojít k nějaké záměně firem nebo jejich možnému ekonomickému či právnímu poškození. (Nevylučuji přitom, že řada takovýchto firem má třeba ve firemním manuálu používání svého loga či psaní názvu přímo stanoveno - třeba od reklamní agentury -, že mezi názvem jejich firmy a zkratkou majetkové účasti se čárka NEPÍŠE.)

2. Protože jsem také podnikatel, vím, že do rejstříku se název firmy zapisuje bez označení majetkové účasti, tj. do kolonky "název" se uvádí jméno firmy bez nějakých "a. s." atp.

Mám za to, že i kdyby snad se občas vyskytla taková společnost, která by si formu majetkové účasti dala zapsat do názvu firmy, a to špatně bez čárky - ČEZ a. s. -, i v tomto případě naprosto nic nebrání tomu, aby se v tiskovinách veřejného charakteru (tiráže knih, navštívenky, pozvánky na akce, citace v denním tisku atp.) postupovalo primárně z hlediska správnosti českého pravopisu než rigorózně dodržoval nešťastný způsob zápisu firmy v Obchodním rejstříku.

Byl bych vám vděčen, kdybyste mohli např. v časopise Naše řeč, který odeírám, věnovat tomuto tématu pozornost a poskytl tak stanovisko, kterým by se dalo argumentovat. Přece jen (tištěný) názor Jazykové poradny může mít větší váhu než přesvědčení Franty Vomáčky z Vršovic...

Srdečně děkuji,
s pozdravem
Michal Ptáček

Od: [Jazykova poradna UJC](#)
Komu: [Michal Ptáček](#)
Předmět: Re: Přístavky
Datum: 12. srpna 2003 9:33:30

Vážení pane Ptáčku,
naprosto s Vámi souhlasím (viz např. článek v Naší řeči: Psaní velkých písmen, roč. 83, 2000, s. 19 - 20, v němž jsem zpochybňovala postoje právníků k dané problematice). Obávám se však, že jazykovědci nic nezmohou. Alespoň se tak přesvědčuji na nejrůznějších přednáškách pro různé uživatelské skupiny, a tedy i pro právníky. Několikrát jsem se na toto téma s právníky doslova pohádala, ale ti jsou neoblomní, opakovaně tvrdíce že forma zápisu v obchodním rejstříku je pro úřední dokumenty závazná. Tiráž sice úředním dokumentem není, ale vzhledem k tomu, že v tomto státě je možné vše, mohl byste se vystavit riziku, že když název napíšete z jazykového hlediska správně a firma Vám tisk nebude třeba chtít zaplatit, zvolí si jako argument to, že uvedený název neodpovídá podobě uvedené v obchodním rejstříku. Jak známo, tonoucí se stébly chytá, a právníci to věru umějí.

S pozdravem
Ivana Svobodová
jazyková poradna

Použité příklady firem (Euromedia, ČEZ) měly reprezentovat velké podniky a být obecně známé, aniž jsem právě s nimi kdy měl v probírané tematice rozpor. Odpovídající, Ivana Svobodová, není žádný jazykozpytný nýmand, je podepsána mezi členy asi osmihlavého kolektivu, který připravoval Akademická pravidla pravopisu, takže její názor má jistou váhu. Bohužel, citované zhovadilosti, kdy obchodní soudy zapisují společnosti bez ohledu na pravopisná pravidla, anebo si papalášii firem postaví hlavu, že jejich společnost je zapsaná »bez čárek« nebo »bez mezer«, způsobují stav, kdy jazykovědci raději ustupují právníkům podobně, jako kdysi právo ustupovalo rychlosti polistopadově prováděné privatizace... Podívejme se, jak problematiku popisují novější jazykové příručky:

Pište správně česky (Poradna šilených korektorů)

Dalibor a Petr Behúnovi, ZONER software, a. s., Brno 2010

strana 48

Označení obchodních společností:

Setkání představitelů *a. s. České luhy a háje* proběhlo v přátelském duchu.

Agentura Novák, v. o. s., oznámila ukončení činnosti.

Studio Top Design, s. r. o., vyhrálo výběrové řízení.

Studio Top Design, spol. s r. o., vyhrálo výběrové řízení.

Podkapitola:

... v textech právní povahy není ... nejdůležitější normou pravopis (byť bychom si to přáli), ale zápis v obchodním rejstříku. Byla-li tedy společnost registrována pod názvem *Top Design s.r.o.*, je to sice z pravopisného hlediska chybné, ale přesto je nutné tento tvar používat.

Pravidla českého pravopisu

Lingea, Brno 2008

strana 96

12.1.2.4i Přístavek:

Za zvláštní typ přístavku se považují ... součásti názvů firem...

Zkratky firem jako *s. r. o., spol. s r. o., a. s., v. o. s., k. s. ap.* se oddělují z obou stran čárkou, pokud je zkratka uvedena za názvem firmy, např. *a. s. Sazka* nebo *Sazka, a. s. ... Česká pošta, s. p. ... Tiskárna Helma, v. o. s.*, zabezpečuje komplexní polygrafické zpracování zakázky.

strana 115

15. 1.2 Obchodní společnosti:

Zkratky obchodních názvů, jako *a. s. ... a. p. s.* (= obecně prospěšná společnost) aj., pokud se uvádějí za názvem společnosti, je třeba oddělit od názvu společnosti čárkou (podobně jako bychom oddělili nezkrácené vyjádření). Stojí-li tyto zkratky uprostřed věty, oddělujeme je čárkou z obou stran. Píšeme tedy:

XYZ, a. s., ... × Vedení *a. s. XYZ* se sešlo...

ABC, s. r. o., otevírá novou pobočku v Německu.

Vždy ale musíme mít na paměti, že je třeba respektovat tvar registrovaný v obchodním rejstříku, i když neodpovídá pravopisným pravidlům. Pokud tedy byla společnost registrována např. jako *XYZ s.r.o.* (bez čárky a bez mezer), dodržujeme zejména v administrativně závazných dokumentech tento tvar.

Nicméně tato publikace ve své minitiráži na str. 2 ve všech třech případech sama sebe píše bez mezer a bez čárek, markantní je příklad: „Vydalo nakladatelství Lingea s.r.o. v Brně roku 2008.“ Asi tedy dobře vědí, proč se odvolávají na „obchodní rejstřík“...

Překvapivě naprosto žádné poučení o způsobu psaní názvů obchodních společností nelze nalézt v **akademických Pravidlech českého pravopisu** (Academia, Praha 1993). Nejbližší naší tematice je poznámka §125, II. 1a), totiž že: Čárkou se závazně odděluje výraz, který tvoří s členem předcházejícím volně přístavkové spojení. – Možná mám k ruce příliš staré vydání, kdy v roce 1993 tuto problematiku jazykovědci ještě nepovažovali za důležitou, aby se jí zabývali...

Nu a na následující poslední stránce se podíváme na to, jak to tedy s obchodním rejstříkem je. Bohužel, sám zákon 513/1991 Sb. v platném znění (byl od té doby mnohokrát měněn) je z našeho pohledu vágní a k probírané problematice nic přesného neuvádí. Pak máme ještě ukázky formulářů »zápis/změna zápisu do OR«, ale ani ty asi naše odpůrce nepřesvědčí...

Obchodní zákoník, 513/1991 Sb., § 35 v platném znění:

Do obchodního rejstříku se zapisí:

- firma, u právnických osob sídlo, u fyzických osob bydliště a místo podnikání, liší-li se od bydliště,
- předmět podnikání (činnosti),
- právní forma právnické osoby,
- u fyzické osoby rodné číslo nebo datum jejího narození, nebylo-li jí rodné číslo přiděleno,
- identifikační číslo, které podnikateli přidělí rejstříkový soud; potřebná identifikační čísla sdělí rejstříkovému soudu příslušný orgán státní správy,
- jméno a bydliště nebo firma a sídlo osoby, která je statutárním orgánem právnické osoby nebo jeho členem, s uvedením způsobu, jak jménem právnické osoby jedná, a den vzniku a zániku její funkce,
- jméno a bydliště prokuristy, jakož i způsob, jakým jedná,
- další skutečnosti, o kterých to stanoví právní předpis.

Nejsem právník – samozřejmě –, ale selským rozumem chápu, že se do rejstříku zapíše (a) firma [zákonodárce pod tímto pojmem, doufejme, měl na mysli NÁZEV firmy!], jako další bod (b) předmět podnikání a mezi dalšími body jako bod (c) právní formu [tedy ono »a. s.« nebo »s. r. o.« atp.]. Tak jako bod (b) *předmět podnikání* se nepíše dohromady s bodem (a), tj. *názvem firmy*, tak ani bod (c) – *právní forma* – jakožto ani ostatní body se neuvádějí dohromady k názvu firmy. Z toho vyvozují, že právní forma **NENÍ** součástí názvu společnosti a tudíž odmítám interpretaci, že »to tak máme v obchodním rejstříku«.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 250/2005 Sb.

Návrh na zápis nebo zápis změny zapsaných údajů do obchodního rejstříku

I.
REJSTRÍKOVÝ SOUD

1 Adresa rejstříkového soudu

Krajský/městský soud v	
Ulice	
Číslo domu	PSC

Podle rubrik tiskopisu se zdá, že bych měl mít ve svém názoru pravdu: Název firmy je název a právní forma něco jiného. Není tedy důvod se hádat o to, že »my« máme s.r.o. bez mezer a bez čárek okolo, »protože to tak je v obchodním rejstříku«. Není to tam tak, leda by opravdu někdo firmu pojmenoval ABC s.r.o. – ale ta by se pak zrovna tak podle stejně debilního výkladu musela správně psát: ABC s.r.o., s. r. o. (tj. název + právní forma).

Nebo už nevím...

Tiskopis pro zápis firmy nebo změnu zápisu v obchodním rejstříku, část první a celá druhá strana

III.
AKCIOVÁ SPOLEČNOST – údaje o společnosti, již se návrh týká

4 Obchodní firma					
5 Adresa sídla					
6 Identifikační číslo				Kód ID RZP	
7 Rejstříkový soud					
8 Spisová značka	Oddíl			Vložka	
9 Požadovaná akce					
☐ prvozápis	☐ změna	☐ změna právní formy	☐ rozdělení	☐ fúze	☐ převod jmění

IV.
NÁVRH NA ZÁPIS

Navrhuji zapsat do obchodního rejstříku tyto zapisované údaje nebo jejich změnu či výmaz:

ÚDAJ	ZAPISOVANÝ	VYMAZÁVANÝ
10 Obchodní firma		Zapsat ke dni: _____
11 Cizojazyčný název		Zapsat ke dni: _____
12 Adresa sídla		Zapsat ke dni: _____
Obec		
Část obce		
Ulice		
Číslo domu	popisné orientální evidenční	popisné orientální evidenční
PSC		
Stát		
13 Identifikační číslo		Zapsat ke dni: _____
Právní forma	Akciová společnost	
14 Doplňující text za právní formu		Zapsat ke dni: _____

(b) Strana návrhu _____